

Lut An ninh mạng Quốc gia thông qua vào ngày 12/6/2018 với tỷ lệ 86,86% tổng số biểu quyết tán thành. Lut An ninh mạng gồm 7 thành viên, 43 ủy viên, quy định về hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia và bảo mật thông tin, an toàn xã hội trên không gian mạng; trách nhiệm của các quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

Lut này có hiệu lực thi hành từ ngày 01-01-2019. ([Toàn văn Lut An ninh mạng](#))

Sơ cấu thiết phi ban hành Lut An ninh mạng

Không gian mạng là lĩnh vực mới, tác động sâu rộng vào đời sống xã hội. Các hành vi trên không gian mạng có thể xâm phạm tới danh dự, uy tín, an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, bí mật nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Không gian mạng trở thành nơi "trú ẩn an toàn" của tội phạm mạng. Từ khi mạng internet xuất hiện, đã tạo ra nhiều lợi ích cho con người. Tuy nhiên, cũng mang lại những thách thức to lớn. Không gian mạng trở thành nơi "trú ẩn an toàn" của tội phạm, đặc biệt là tội phạm có tổ chức diễn biến phức tạp, tấn công mạng, khủng bố mạng, gián điệp mạng, chèn tranh mạng, sự cố an ninh mạng...

Vit Nam nằm trong nhóm quốc gia bị tấn công mạng nhiều nhất trên thế giới, tội phạm phát triển nhanh, tình trạng nhiều lỗ hổng thông tin trên không gian mạng, thông tin xuyên tạc, bôi nhọ, vu khống, xúc phạm nhân phẩm, vi phạm thụ phong mặt trận ra trận lan..., các sự kiện không gian mạng còn nhiều lỗ hổng. Vit Nam xếp vị trí thứ 4 trong Top 10 quốc gia bị kiểm soát bị mạng máy tính bị nhắm mục tiêu. Theo báo cáo của Trung tâm nghiên cứu kỹ thuật máy tính Vit Nam trong năm 2017, các hệ thống thông tin tại Vit Nam đã bị hỏng chu kỳ khoảng 15.000 cuộc tấn công mạng, giảm khoảng 3.000 cuộc tấn công lừa đảo, 6.500 cuộc tấn công cài phần mềm cghi và 4.500 cuộc tấn công thay đổi giao diện. Trong đó, số cuộc tấn công vào hệ thống thông tin của các cơ quan nhà nước có tên miền ".gov.vn" cũng lên tới hàng trăm. Thiệt hại lên tới 12.300 tấn gạo (540 triệu USD), vượt xa mức 10.400 tấn gạo của năm 2016 và đã tăng lên trong nhiều năm trước đây. Trong 5 tháng đầu năm 2018 đã ghi nhận 4.035 sự cố tấn công mạng vào Vit Nam, riêng tháng 2 và 3 có tới hơn 1.500 vụ tấn công mạng; bên cạnh đó vì khoảng 637.400 máy tính bị kiểm soát nằm trong mạng máy tính bị nhắm mục tiêu.

Hu qu của việc mất an ninh mạng là nhiều hu qu phức tạp, ví dụ như: website công hàng không bị tin tức tấn công, khiến việc làm thủ tục an ninh hàng không gặp trở ngại, nhiều hành khách bị chậm chuyến bay; mất sự tin tưởng vào tin tức tấn công khiến người dân không thể truy cập; tài khoản ngân hàng của khách hàng bị trộm cắp và rút hết tiền; mất sự cá nhân sử dụng mạng xã hội, phát thông tin sai trái, bôi nhọ, nhảm nhí nghiêm trọng danh dự, nhân phẩm của cá nhân, thậm chí có trường hợp nhảm nhí nuy tín của cơ quan, tổ chức....

Có hệ thống phòng chống tấn công mạng hiệu quả, ngoài thực hiện các giải pháp kỹ thuật, thì cần có hành lang pháp lý chặt chẽ. Hiện nay, tình trạng mất an ninh mạng, lỗ hổng mất an toàn thông tin mạng đang gia tăng nhanh chóng khi bước vào cách mạng công nghiệp 4.0. Theo các chuyên gia an ninh mạng, Vit Nam cần sớm có lộ trình vì tấn công mạng hiện tại vì các biện pháp triển khai từng bước vì nhau; thực hiện hành lang pháp lý rõ ràng, và trách nhiệm liên kết của các cơ quan chức năng Vit Nam với nhau. Ủy ban nói lên rằng, chỉ có thể phòng chống tấn công mạng hiệu quả, ngoài biện pháp kỹ thuật, con người thì phải có hệ thống pháp luật chặt chẽ, rõ ràng, kiên trì triển khai các biện pháp pháp lý

và hợp tác quốc tế, khi đã có nhiều quốc gia trên thế giới ban hành Luật An ninh mạng. Do đó, việc xây dựng và ban hành Luật An ninh mạng xuất phát từ yêu cầu cấp thiết của tình hình an ninh mạng trong nước, **bo m an ninh mng cng ng ngha vi bo m i sng thc tin ca tt c chúng ta.**

Lut An ninh mng bo m an toàn, lành mnh, hn ch ti a các yu t, nguy c xâm hi ti quy n và li ích hp pháp ca t chc, cá nhân

Theo các chuyên gia công nghệ thông tin, tài khoản cá nhân s c bo v tt hn khi có Lut An ninh mng. Các tổ chức, cá nhân hoạt động trên môi trường không gian mạng s c bo m an toàn, lành mnh, hn ch ti a các yu t, nguy c xâm hi ti quy n và li ích hp pháp ca t chc, cá nhân nh: b ánh cp thông tin cá nhân, la o, chim ot tài sn, b vu khng, làm nhc, công kích bôi nh...

Việc quy định rõ các biện pháp bảo vệ an ninh mạng bảo đảm tuân thủ nghiêm túc quy định của Hiến pháp và hệ thống pháp luật hiện hành. Đồng thời, làm căn cứ pháp lý các lực lượng chuyên trách, lực lượng bảo vệ an ninh mạng áp dụng khi triển khai công tác bảo vệ an ninh mạng, phòng ngừa, xử lý hành vi vi phạm pháp luật. Các hành vi nghiêm trọng trong lĩnh vực luật cy quy định rõ ràng, theo từng nhóm, lĩnh vực cụ thể, bao gồm: tung tin, tuyên truyền, báo thông tin sai lệch, bôi nh, xúc phạm danh dự nhân phẩm, làm nhc, vu khống gây thiệt hại n quy n và li ích hp pháp ca t chc, cá nhân, xúi giục, e d, lôi kéo t t p ông ngi gây ri, chng ngi thi hành công v, gây m t n nh v an ninh, tr t...

Lut An ninh mng - tng cng bo v an ninh quc gia trên không gian mng. Bảo vệ dữ liệu ngi dùng Việt Nam là một trong những quy định trọng tâm của luật cy nêu ti khoản 3 iu 26, quy định doanh nghiệp trong và ngoài nước cung cấp dịch vụ trên mạng viễn thông, mạng internet và các dịch vụ gia tăng trên không gian mạng ti Việt Nam có hoạt động thu thập, khai thác, phân tích, xử lý dữ liệu v thông tin cá nhân, dữ liệu v m quan h ca ngi s dng dịch v, dữ liệu do ngi s dng dịch v ti Việt Nam tạo ra phi lu tr dữ liệu này ti Việt Nam.

Các doanh nghiệp này cũng phải chi nhánh hoặc văn phòng i định ti Việt Nam. Đây không phải là quy định mới, bởi trước đó, năm 2013, Nghị định 72/2013/N-CP đã quy định ti khoản 2 iu 24, khoản 8 iu 25 yêu cầu một số doanh nghiệp nước ngoài phải có ít nhất 1 hệ thống máy chủ t ti Việt Nam.

Tuy nhiên, không phải tất cả các doanh nghiệp này đều phải thực hiện quy định trên, mà chỉ áp dụng i vi các doanh nghiệp có hoạt động thu thập, khai thác, phân tích, xử lý dữ liệu ngi dùng Việt Nam, bao gồm 3 loại dữ liệu cy th c nêu trong luật.

Lut An ninh mng không cn tr Vit Nam thc hin các cam kt quc t

Việt Nam không vi phạm các cam kết quốc tế, qua rà soát các văn bản cam kết gia nhập tổ chức thương mại thế giới (WTO), Hiệp định chung về thuế quan và thương mại (GATT 1994), Hiệp định chung về thương mại dịch vụ (GATS), Hiệp định về các khía cạnh liên quan n thương mại ca quyền sở hữu trí tuệ (TRIPS); đồng thời, rà soát Hiệp định i tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), các văn kiện này đều có quy định về ngoại l an ninh, cho phép tôn trọng và bảo vệ an ninh quốc gia mức cao nhất. Như vậy, có thể khẳng định, ta không vi phạm các cam kết quốc tế.

V lu tr dữ liệu quan trọng quốc gia trong nước, đây là thông tin quốc tế đã có, chúng ta không phải là quốc gia ưu tiên áp dụng quy định này. Theo thống kê, hiện đã có 18 quốc gia trên thế giới quy định phi lưu trữ dữ liệu trong nước,

nh M, Canada, Liên bang Nga, Pháp, c, Trung Quc, Úc, Indonesia, Hi Lp, Bulgaria, an Mch, Phn Lan, Thy in, Th Nh K, Venezuela, Colombia, Argentina, Brazil. Quy nh nêu trên là có trng tâm, trng im, v d liu, quy nh này không yêu cu lu tr toàn b d liu có liên quan ti Vit Nam trên không gian mng, không yêu cu lu tr d liu nn tng (platform), mà ch yêu cu lu tr i vi mt s loi d liu c th, liên quan ti bí mt cá nhân trong trng hp cn thit và các d liu liên quan ti an ninh quc gia, vì ây là tài sn ca công dân, tài sn ca quc gia cn c qun lý, bo v.

Trong thc tin, vic không qun lý c d liu ngi dùng và d liu quan trng quc gia ã và ang nh hng ti li ích, an ninh quc gia. V an ninh quc gia và phòng, chng ti phm, hin nay, các th lc thù ch, phn ng và ti phm ang gia tng vic s dng không gian mng xâm phm an ninh quc gia, trt t an toàn xã hi, trong khi c quan chc nng gp rt nhieu khó khn trong iu tra, xác minh, truy tìm, x lý các trng hp vi phm này vì toàn b d liu u c t nc ngoài.

Phù hp vi pháp lut trong nc, thông l quc t, không cn tr hot ng ca doanh nghip. Vic quy nh "Lu tr ti Vit Nam i vi thông tin cá nhân ca ngi s dng ti Vit Nam và các d liu quan trng liên quan n an ninh quc gia; t tr s hoc vn phòng i din ti Vit Nam" c quy nh ti iu 26 là kh thi, phù hp vi pháp lut trong nc, thông l quc t, không trái vi các iu c mà chúng ta tham gia, cng không cn tr hot ng ca doanh nghip. Theo thng kê có ít nht 18 Quc gia trong WTO có quy nh v vic lu tr d liu ngi s dng ti Quc gia s ti là: M, Canada, Liên bang Nga, Pháp, c, Trung Quc, Australia, Indonesia, Hy Lp, Bulgaria, an Mch, Phn Lan, Thy in, Th Nh K, Venezuela, Colombia, Argentina, Brazil...

- Hin Google ã t khong 70 vn phòng i din, Facebook khong 80 vn phòng i din ti các quc gia trên th gii. Hin nay, Google và Facebook ang lu tr d liu ca c quan, t chc, cá nhân Vit Nam ti trung tâm lu tr t ti Hongkong và Singapore. Nu quy nh ca Lut có hiu lc, các doanh nghip này phi dich chuyñ ám mây (máy ch o) v Vit Nam m trung tâm d liu ti Vit Nam là hoàn toàn kh thi. Tuy có gia tng chi phí cho doanh nghip nhng là quy nh cn thit phi áp ng v yêu cu an ninh mng ca nc ta. Mt khác, trong hot ng ca doanh nghip cng s thun li hn, nu gp s c gián on s c x lý nhanh hn, c quan chc nng s qun lý tt hn hot ng kinh doanh ca các doanh nghip này; và khi có hành vi xâm phm an ninh mng, vic phi hp x lý thông tin và hành vi vi phm s hiu qu hn. Quy nh v vic t máy ch và lu tr d liu ti Vit Nam ã c quy nh trong Ngh nh s 72/2013/N-CP ca Chính ph trc ây.

Thái Hoàng